

„ТРИГЛАВ ОСИГУРАЊЕ“ АД БАЊА ЛУКА

**Финансијски извјештаји за годину
која се завршила 31. децембра 2022. године
и Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Одговорност за финансијске извјештаје	1
Извјештај независног ревизора	2 – 5
Финансијски извјештаји:	
Извјештај о Биланс успеха и осталој свеобухватној добити	6
Извјештај о финансијском положају	7
Извјештај о промјенама на капиталу	8
Извјештај о новчаним токовима	9
Напомене уз финансијске извјештаје	10 – 59

Одговорност за финансијске извјештаје

Управа Друштва је дужна осигурати да за сваки финансијски период финансијски извјештаји буду састављена у складу са законским оквиром финансијског извјештавања у Републици Српској, који пружају истинит и фер преглед стања у Триглав Осигурању а.д. Бања Лука (Друштва), као и његове резултате пословања за наведени период.

Након provedбе одговарајућег истраживања, Управа оправдано очекује да ће Друштво у догледно вријеме располагати одговарајућим ресурсима, те стога и даље усваја начело временске неограничености пословања при састављању финансијских извјештаја.

Одговорности Управе при изради финансијских извјештаја обухватају сљедеће:

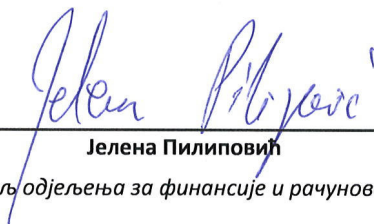
- одабир и досљедну примјену одговарајућих рачуноводствених политика;
- давање оправданих и разборитих просудби и процјена;
- поступање у складу с важећим рачуноводственим стандардима, уз објаву и образложење свих материјално значајних одступања у финансијским извјештајима; и
- састављање финансијских извјештаја под претпоставком временске неограничености пословања, осим ако претпоставка да ће Друштво наставити пословање није примјерена.

Управа је одговорна за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција, које у сваком тренутку с оправданом тачношћу приказују финансијски положај и резултат пословања Друштва. Такође, Управа је дужна обезбиједити да финансијски извјештаји буду у складу са Законом о рачуноводству и ревизији у Републици Српској. Поред тога, Управа је одговорна за чување имовине Друштва, те за подузимање оправданих корака за спречавање и откривање преваре и других неправилности.

За и у име Управе,

Јанез Рожмарин
Директор

Јелена Пилиповић
Водитељ одјељења за финансије и рачуноводство

Триглав Осигурање, ад Бања Лука

Првог крајишког корпуса 29,

78000 Бања Лука

Босна и Херцеговина

21. март 2023. године

Извјештај независног ревизора

Акционарима Триглав Осигурање а.д. Бања Лука

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Триглав Осигурање а.д. Вања Лука („Друштво“), који обухватају извјештај о финансијском положају на дан 31. децембра 2022. године, извјештај о билансу успјеха и осталој свеобухватној добити, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о новчаним токовима за годину која је тада завршила, те напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и сажетак значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји фер презентирају, у свим значајним одредницама, финансијски положај Друштва на дан 31. децембра 2022. године, те резултате њиховог пословања и новчаних токова, за годину која је тада завршила, и састављени су у складу са законским оквиром финансијског извјештавања у Републици Српској.

Основа за мишљење

Обавили смо нашу ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима (МРевС-има). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у нашем извјештају независног ревизора у одјелу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*. Независни смо од Друштва у складу с Међународним кодексом етике за професионалне рачуновође (укључујући Међународне стандарде независности) („IESBA“ Кодекс) и испунили смо наше етичке одговорности у складу са „IESBA“ Кодексом. Вјерујемо да су ревизијски докази које смо прибавили dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су она питања која су била, по нашој професионалној процјени, од највеће важности за нашу ревизију финансијских извјештаја текућег периода. Тим питањима смо се бавили у контексту наше ревизије финансијских извјештаја као цјелине и при формирању нашег мишљења о њима, и ми не дајемо засебно мишљење о тим питањима.

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**
since 1845

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, скраћено DTTL, и мрежу његових чланова и с њима повезаних субјеката (заједнички „организација Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) и сваки његов члан и његови повезани субјекти су правно одвојени и самостални субјекти, који се не могу међусобно обавезивати на одређене радње у односу на треће стране. DTTL и сви његови повезани субјекти одговорни су искључиво за властита, а не међусобна, дјела и пропuste. Услуге клијентима не пружа DTTL. Детаљан опис DTTL-а и његових чланова можете пронаћи на адреси www.deloitte.com/ba/o-nama.

У Босни и Херцеговини услуге пружају Deloitte d.o.o. Сарајево и Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. са својим подружницама Deloitte d.o.o. Сарајево – Подружница Банја Лука и Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. – Подружница Банја Лука под заједничким називом „Deloitte Bosna i Hercegovina“, субјекти повезани под крвним друштвом Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina је међу водећим пружаоцима професионалних услуга у земљи, које обухватају услуге ревизије и саветовања, пословног саветовања, финансијског саветовања, саветовања у подручју управљања ризицима те порезне и повезане услуге које пружа више од 160 домаћих и специјализираних иностраних стручњака.

Вредновање техничких резерви у финансијским извјештајима

Објаве везане за техничке резерве укључене су у Напомену 28. Преносне премије и Напомену 29. Резервисања за штете.

Техничке резерве значајна су ставка у извјештају о финансијском положају. Вриједност техничких резерви на дан 31. децембра 2022. године износи 13.259.157 ВАН (31. децембар 2021.: 12.859.160 ВАН) у финансијским извјештајима. Резервисања се мјере у складу с рачуноводственим политикама, које су описане у финансијским извјештајима.

Обрачун резервисања за уговоре о осигурању сложен је јер подразумемијева висок ниво процјена Управе и сложене математичке и статистичке обрачуна.

Модел који се користе за обрачун техничких резерви дизајнирани су за сваку категорију засебно, а тај поступак увелико зависи од економских и демографских претпоставки.

Управа прегледа премије, исплате штета и остале улазне податке и претпоставке модела; актуарска функција Друштва одговорна је за провјеру адекватности процијењених резерви.

Техничке резерве су значајне рачуноводствене процјене, подложне високој просудби, стога их сматрамо кључним ревизијским питањем.

Стекли смо разумијевање кључних интерних контрола и тестирали њихову учинковитост. Такође смо прегледали поступке за анализу економских и неекономских претпоставки примијењених у обрачуну резервисања.

Проучили смо адекватност кључних претпоставки Управе примијењених у процјени техничких резерви за појединачне случајеве и усагласили их с одговарајућом пратећом документацијом. Процијенили смо јесу ли објављене резерве у складу са захтјевима рачуноводственог оквира, најбољом индустријском праксом и законским захтјевима.

Процјена актуарских претпоставки, укључујући третман и процјену претпоставки Управе, такође је укључивала актуарске стручњаке као стручњаке ревизора. Актуарски стручњаци учествовали су у испитивању обрачуна модела, а извршили су и прерачун резерви за уговоре о осигурању.

Такође смо прегледали информације у финансијским извјештајима како бисмо процијенили је ли информација која се односи на техничке резерве адекватно објављена.

Одговорност Управе и оних који су задужени за управљање за финансијске извјештаје

Управа је одговорна за припремање и фер презентовање приложених финансијских извјештаја у складу са законским оквиром финансијског извјештавања у Републици Српској, као и за оне интерне контроле које Управа одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који су без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, Управа је одговорна за процјењивање способности Друштва да настави са пословањем по временски неограниченом пословању, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања, осим ако Управа или намјерава ликвидирати Друштво или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини.

Они који су задужени за управљање су одговорни за надгледање процеса финансијског извјештавања којег је успоставило Друштво.

Одговорности Ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с МРевС-има увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати усљед преваре или грешке и сматрају се значајни ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника доњете на основи тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајно погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или грешке; обликујемо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су доступни и примјерени како би осигурали основу за доношење нашег мишљења. Ризик неоткривања значајно погрешног приказа насталог усљед преваре, већи је од ризика неоткривања оног насталог усљед грешке, будући да превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и у сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Друштва.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава од стране Управе.
- доносимо закључак о примјерености кориштења претпоставке временске неограничености пословања од стране Управе те, темељено на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Друштва да наставе са временски неограниченим пословањем. Уколико закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем извјештају независног ревизора на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци темеље се на ревизијским доказима прибављеним до датума издавања нашег извјештаја независног ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Друштво не буду у могућности наставити с временски неограниченим пословањем.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве те разматрамо одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин како би се постигла фер презентација.
- прибављамо довољно прикладних ревизијских доказа у вези финансијских информација субјеката или пословних активности унутар Друштва, како бисмо могли изразити мишљење о финансијским извјештајима. Ми смо одговорни за усмјеравање, надзор и сроведбу ревизије. Једини смо одговорни за изражавање нашег мишљења.

Одговорности Ревизора за ревизију финансијских извјештаја (наставак)

Комуницирамо с онима који су задужени за управљање у вези с, између осталог, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и оне у вези са значајним недостацима у интерним контролама, који су откривени током наше ревизије.

Ми, такође, дајемо изјаву онима који су задужени за управљање да смо поступали у складу с релевантним етичким захтјевима везаним за независност и да ћемо комуницирати са њима о свим односима и другим питањима за која се може разумно сматрати да утичу на нашу независност, као и, тамо гдје је то примјенљиво, о повезаним мјерама заштите.

Међу питањима о којима се комуницира са онима који су задужени за управљање, одређујемо она која су од највеће важности за ревизију финансијских извјештаја текућег периода и стога су кључна ревизијска питања. Та питања описујемо у нашем извјештају независног ревизора, осим уколико закон или прописи спречавају јавно објављивање тих питања или, када одлучимо, у изнимно ријетким околностима, да та питања не требамо комуницирати у нашем извјештају независног ревизора, с обзиром да се разумно може очекивати да би негативне последице њихове објаве надмашиле добробити јавног интереса.

Ангажовани партнер у ревизији која је резултовала овим извјештајем независног ревизора је Сабина Софтић.

Yuri Sidorovich, прокуриста

Сабина Софтић, партнер и овлаштени ревизор

Deloitte д.о.о. Сарајево – Подужница Бања Лука

Ивана Фрање Јукића 2

Бања Лука

21. март 2023. године

ИЗВЈЕШТАЈ О БИЛАНСУ УСПЈЕХА И ОСТАЛОЈ СЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ
За годину која се завршила 31. децембра 2022. године
(у ВАРМ)

	Напомена	Година која се завршила	
		31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Приходи из послова осигурања	5	13.271.210	12.199.736
Други пословни приходи	6	2.399.433	6.390.100
Расходи за дугор.резервисања и функционални доприноси	7	(313.242)	(343.719)
Накнаде штета из осигурања и расходи реосигурања	8	(8.914.279)	(13.178.545)
Трошкови спровођења осигурања	9	(6.736.724)	(5.949.134)
Пословни добитак		(293.602)	(881.563)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Финансијски приходи	10	422.596	412.993
Финансијски расходи	11	(83.798)	(77.090)
		338.798	335.903
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Остали приходи	12	270.829	113.626
Остали расходи	13	(193.563)	(30.250)
		77.266	83.376
РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ			
		(450)	(89.479)
		(450)	(89.479)
ДОБИТАК/ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
Порез на добитак	14	122.012	(551.763)
		(38.277)	(40.410)
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПЕРИОДА			
		83.735	(592.173)
Нереализовани губици по основу промјене фер вриједности финансијских средстава кроз остали укупни резултат			
		28.024	(113.052)
Укупна сеобухватна добит/(губитак)			
		111.760	(705.225)
Обична (губитак)/зарада по акцији			
		17,94	(156,74)

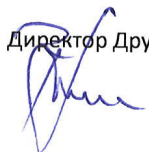
Напомене на наредним странама чине саставни
 дио ових финансијских извјештаја.

Ови финансијски извјештаји су одобрени од стране Управног одбора Друштва дана 28. фебруара 2023. године.

Потписано у име „Триглав осигурања“, ад Бања Лука:

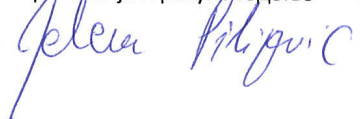
Јанез Рожмарин

Директор Друштва

Јелена Пилиповић

Водитељ одјељења за
 финансије и рачуноводство

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
За годину која се завршила 31. децембра 2022. године
(у ВАН)

	<u>Напомена</u>	<u>31. децембар 2022.</u>	<u>31. децембар 2021.</u>
АКТИВА			
Стална средства			
Нематеријална улагања	15	284.502	251.727
Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и остала основна средства	16	6.311.703	6.577.423
Грађевински објекти намијењени продаји	17	387.067	387.067
Дугорочни финансијски пласмани	18	13.030.803	10.963.860
		<u>20.014.075</u>	<u>18.180.077</u>
Текућа средства			
Потраживања по основу премије	19	1.325.291	645.399
Остала потраживања	20	171.387	103.595
Краткорочни финансијски пласмани	21	1.000.000	600.000
Готовински еквиваленти и готовина	22	1.364.597	1.494.373
Активна временска разграничења	23	3.965.189	4.137.817
		<u>7.826.464</u>	<u>6.981.183</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА		<u>27.840.539</u>	<u>25.161.261</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	24	9.334.000	7.556.000
Резерве (емисиона премија и законске резерве)		578.155	833.970
Нереализовани нето добици по основу финансијских средстава расположивих за продају		371.432	343.409
Нераспоређени добитак ранијих година		-	158.557
Нераспоређени добитак текуће године		83.735	-
Нераспоређени губитак текуће године		-	(592.173)
		<u>10.367.322</u>	<u>8.299.763</u>
Дугорочна резервисања	25	<u>171.952</u>	<u>154.010</u>
Дугорочне обавезе обавезе	26	2.027.855	1.917.388
Дио дугорочних обавеза које за плаћање досијевају у периоду до годину дана	26	294.494	286.896
Краткорочне обавезе	27	1.481.179	1.188.810
Одложене пореске обавезе		41.270	38.157
Пасивна временска разграничења:			
- Преносне премије	28	7.465.902	6.095.042
- Резервисање за штете	29	5.793.255	6.764.118
- Пасивна временска разграничења	30	192.439	254.314
- Остала пасивна временска разграничења		4.871	162.763
		<u>15.273.410</u>	<u>14.790.100</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА		<u>27.840.539</u>	<u>25.161.261</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршила 31. децембра 2022. године
(у ВАМ)

	Акционарски капитал	Емисиона премија	Нереализовани добитци/губици по фин.сред.расположивих за продају	Остале резерве (законска резерва)	Акумулисани нераспоређени добитак/губитак	Укупни капитал
Почетно стање на дан 01.01.2021	7.556.000	768.025	456.459	57.601	166.902	9.004.987
Емисија акцијског капитала и други видови расподеле добити и покриће губитка				8.345	(8.345)	-
Добитци и губици од промјене вриједности финасијске имовине расположиве за продају, нето од реализованих износа	-		(113.052)	-	-	(113.052)
Нето (губитак)/добитак периода исказан у билансу успјеха	-		-	-	(592.173)	(592.173)
Стање на дан 31.12.2021	7.556.000	768.025	343.408	65.946	(433.616)	8.299.763
Стање на дан 01.01.2022	7.556.000	768.025	343.408	65.946	(433.616)	8.299.763
Емисија акцијског капитала и други видови расподеле добити и покриће губитка	1.778.000	177.800	-	-	-	1.955.800
Други облици расподеле добити и покривање губитака	-	(433.616)	-	-	433.616	-
Остале промјене	-	-	28.024	-	-	28.024
Нето добитак/(губитак) периода исказан у билансу успјеха	-		-	-	83.735	83.735
Стање на дан 31.12.2022	9.334.000	512.209	371.432	65.946	83.735	10.367.322

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

За годину која се завршила 31. децембра 2021. године
(у ВАМ)

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од премије осигурања и реосигурања и примљени аванси	12.971.244	11.305.050
Приливи од премије реосигурања и ретроцесије	-	273.787
Приливи од учешћа у накнади штете	307.700	301.576
Остали приливи из пословних активности	2.427.438	2.922.121
Одливи по основу накнаде штета из осигурања и удјела у штетама из саосигурања и дати аванси	(3.792.583)	(4.366.558)
Одливи по основу накнаде штета и удјела из реосигурања и ретроцесија	(1.431.384)	(2.252.970)
Одливи по основу премија саосигурања, реосигурања и ретроцесија	(2.265.147)	(1.274.102)
Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и других личних расхода	(2.745.932)	(2.408.349)
Одливи по основу трошкова спровођења осигурања	(4.166.023)	(4.318.376)
Одливи по основу пореза на добит	-	(246.248)
Остали одливи из пословних активности	(1.303.939)	(457.097)
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	1.374	(521.166)
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи по основу краткорочних финансијских пласмана	1.514.262	2.079.896
Приливи по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина	31.823	-
Приливи по основу камата	207.224	182.804
Прилив од дивиденди и учешћа у добитку	-	1.441
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	-	1.955.830
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	-	(833)
Одливи по основу куповине нематеријалних средстава, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина	(215.113)	(223.093)
Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	(3.805.899)	(3.288.324)
Нето прилив/(одлив) готовине из активности инвестирања	(2.267.703)	707.721
Токови готовине из активности финансирања		
Прилив по основу повећања основног капитала	1.955.800	-
Прилив по основу краткорочних кредита	391.166	-
Одливи по основу дугорочних кредита	-	(233.382)
Одливи по основу краткорочних кредита	(206.610)	(261.492)
Одливи по основу финансијског лизинга	(3.803)	(10.470)
Одливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	-	(833)
Нето прилив/(одлив) готовине из активности финансирања	2.136.553	(506.177)
Нето прилив/(одлив) готовине	(129.776)	(319.622)
Готовина на почетку обрачунског периода	1.494.373	1.813.995
Готовина на крају обрачунског периода	1.364.597	1.494.373

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Друштво је основано као акционарско друштво за обављање послова осигурања 1993. године под називом Крајина Копаоник д.д.

У току 2007. године долази до власничке трансформације друштва. Заваровалница Триглав купује 98% акција друштва Крајина Копаоник д.д.

Дана 8. августа 2011. долази до промјене пословног имена Друштва Триглав Крајина-Копаоник Бања Лука а.д. у име Триглав осигурање, ад, а 15. новембра 2011. Триглав ИНТ као дио Групе Триглав постаје 100% власник Друштва.

Друштво је рјешењем број 071-0-Рег-08-000540 уписано у централни регистар као друштво овлаштено за закључивање свих послова неживотног осигурања.

Пословање Друштва обавља се у централни у Бањалуци те у филијалама на територији Републике Српске (Бања Лука, Добој, Градишка, Приједор, Бијељина, Пале).

Директор Друштва на дан 31. децембар 2022. године је Јанез Рожмарин.

Чланови Управног одбора Друштва на дан 31. децембар 2022. године су:

- Дарко Поповски, предсједник;
- Блаж Јакич, члан;
- Изток Шекорања, члан;

На дан 31. децембар 2022. године Друштво има 102 запослена радника, а квалификациона структура запослених приказана је у сљедећој табели:

Квалификација	31. децембар 2022
КВ	10
ССС	33
ВШС	4
ВСС	55
МР	0
УКУПНО	102

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

2.1 Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје друштва “Триглав Осигурање“ а.д. Бања Лука, и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске (напомена 2.4).

2.2 Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених сталних средстава и финансијских инструмената који су вредновани по ревалоризованим износима или фер вриједности на крају сваког извјештајног периода, као што је даље описано у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС”, број 106/15), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС”, број 63/16), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу (“Службени гласник РС”, број 63/16)

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

2.3 Функционална и презентацијска валута

Износи у приложеним финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (BAM) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4 Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“IFRS”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“IAS”)

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (“MPC”), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (“МСФИ”, у даљем тексту заједно: “Стандарди”), који су били у примјени на дан 31. децембра 2022. године и који су званично преведени и објављени у Републици Српској, као и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске.

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 94/15, 78/20), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују MPC, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (“МСФИ за СМЕС”), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (“IPSAS”), Међународне стандарде вредновања (“IVS”), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (“MRSB”) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (“IFAC”).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4 Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("МСФИ") и Међународних рачуноводствених стандарда ("МРС"), (наставак)

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене Стандарде и тумачења издата након 31. децембра 2022. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

Сљедеће измјене постојећих стандарда које је издао Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (ИАСБ), а који су објављени од стране Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске, ступају на снагу за текући извјештајни период:

- Измјене МСФИ-ја 3 "Пословне комбинације" – Упућивање на концептуални оквир с измјенама МСФИ-ја 3 (које ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2022. или након тог датума).
- Измјене МРС-а 37 "Одредбе, потенцијалне обвезе и непредвиђена имовина" - Тешки уговори – Трошак испуњења уговора (који ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2022. или након тог датума).
- Измјене различитих стандарда због "Побољшања МСФИ-ја (циклус 2018. – 2020.)" које произлазе из годишњег пројекта побољшања МСФИ-ја (МСФИ 1, МСФИ 9 и МРС-а 41) првенствено с циљем уклањања недоследности и појашњења текста (Измјене МСФИ-ја 1, МСФИ-ја 9 и МРС-а 41 ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2022. или након тог датума).
- Измјене МСФИ 16 „Најмови“ – Концесије за најам повезане с Covid-19 након 30. јуна 2021. године, објављено 6. фебруара 2022. године (на снази од 1. априла 2021. године за финансијске године које почињу на или након 1. јануара 2021.).

Усвајање ових нових стандарда, измјене постојећих стандарда и тумачење нису довели до значајних промјена у финансијским извјештајима Друштва.

На дан одобрења ових финансијских извјештаја били су објављени сљедећи нови стандард и измјене постојећих стандарда, али још нису ступили на снагу:

- МСФИ 17 "Уговори о осигурању" укључујући измјене МСФИ-ја 17 издане 25. јуна 2020. и измјене МСФИ-ја 17 "Почетна примјена МСФИ-ја 17 и МСФИ-ја 9" издане 9. децембра 2021. године (ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2027. или након тог датума).
- Измјене МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ – Продужење привременог изузећа од примјене МСФИ 9, објављено у 6. фебруару 2022. године (датум истека привременог изузећа од МСФИ 9 продужено је са 1. јануара 2021. на годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2023.).
- Измјене МРС-а 1 "Презентирање финансијских извјештаја" - Класификација обвеза као текућих или дуготрајних (које ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2023. или након тог датума).
- Измјене МРС-а 1 "Представљање финансијских извјештаја" - Објављивање рачуноводствених политика (које ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2023. или након тог датума).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД
(наставак)

2.4 Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("МСФИ")
и Међународних рачуноводствених стандарда ("МРС"), (наставак)

- Измјене МРС-а 8 "Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и погрешака" – Дефиниција рачуноводствених процјена (које ступају на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2023. или након тог датума).
- Измјене и допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“, МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мјерење“, МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Објављивања“, МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ и МСФИ 16 „Најмови“ – Реформа референтне каматне стопе – Фаза 2 (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2021.), а који је објављен 10. фебруара 2023. године, те примјена тече од датума објаве.
- Измјене МРС-а 1 "Презентација финансијских извјештаја" - Дугорочне обвезе са споразумима (које ступају на снагу за годишња раздобља која почињу 1. јануара 2024. или након тог датума).
- Измјене МРС-а 12 "Порез на доходак" – Одгођени порез повезан с имовином и обвезама који произлази из једне трансакције (која ступа на снагу за годишње периоде који почињу 1. јануара 2023. или након тог датума).
- Измјене МСФИ-ја 16 "Најмови" - Обвеза најма у продаји и најму (која ступа на снагу за годишња раздобља која почињу 1. јануара 2024. или након тог датума).

Друштво је изабрало да не усвоји ове нове стандарде, измјене постојећих стандарда и нова тумачења прије него они ступе на снагу. Друштво предвиђа да усвајање ових стандарда, измјена постојећих стандарда и нових тумачења неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Приходи обухватају приходе од редовних осигуравајућих активности Друштва, односно пословне и финансијске приходе. Под редовним активностима Друштва подразумевају се све активности које Друштво предузима у обиму свог рада, као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Друштва чине пословни - функционални приходи, финансијски приходи и остали приходи.

3.1.1. Пословни (функционални) приходи

Пословни приходи Друштва подразумевају приходе из дјелатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања, приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета, приходе од укидања и смањења резервисања осигурања, приходе од повраћаја пореских и других дажбина и приходе од премија, субвенција, донација, приходе по основу провизија реосигурања, приходе по основу регреса осигурања и друге функционалне приходе.

а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приход од премије осигурања - саосигурања представља фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду, увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије обрачунате на крају обрачунског периода. Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Преносна премија (резерве за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија се обрачунава методом „про рата темпорис“ на фактурисану премију осигурања осим за осигурања с неравномјерним распоредом ризика у времену, односно за уговоре о осигурању код којих се висина покрића (ризик) мијења у времену трајања осигурања, преносна премија се обрачунава појединачно за сваки уговор о осигурању, узимајући у обзир промјене покрића током трајања осигурања и дужине трајања осигурања.

б) Приходи од учешћа у накнади штета

Приходи од учешћа у накнадама штета односе се на пословне приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета неживотних осигурања правних лица са којима Друштво има закључене уговоре о саосигурању и реосигурању као и приходе по основу учешћа саосигуравача и реосигуравача у накнади штета.

в) Приход од укидања и смањења резервисања

У оквиру прихода од укидања и смањења резервисања исказују се приходи по основу укидања или смањења резервисања у складу са законом и релевантним прописима, као и актима Друштва.

г) Приходи по основу провизија реосигурања

Приходи по основу провизија реосигурања представљају провизије које Друштво остварује на основу уговора од реосигуравача код којег реосигурава свој портфолио.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

д) Остали пословни приходи

У оквиру осталих пословних прихода Друштво евидентира приходе од провизије, регреса, закупнина, приходе по основу добијених спорова, камата, зелене/бијеле карте, услужних штета и друге пословне приходе.

3.1.2. Финансијски приходи

Друштво признаје приходе од камате на финансијску имовину када је вјероватан прилив будућих економских користи Друштва и када је износ прихода поуздано мјерљив. Приход од камата је временски разграничен и признаје се методом ефективне каматне стопе која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

Финансијски приходи обухватају: приходе од камата, курсних разлика и остале финансијске приходе у складу са ИАС 18, ИАС 21 и другим релевантним Стандардима.

Приходи по основу камата, односно финансијски приходи се највећим дијелом односе на камате по обвезницама, као и пласмане депоноване у банци за покриће 50% гарантног фонда и техничке резерве, а евидентирају се у обрачунском периоду у коме су настали.

3.1.3. Остали приходи

У оквиру осталих прихода исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, добици од продаје ХОВ, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања, као и остали непоменути приходи.

3.2. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва. На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, финансијски расходи, остали расходи и расходи по основу усклађивања вриједности имовине.

3.2.1. Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Друштва исказују се расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања неживотних осигурања, накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, трошкове спровођења осигурања и друге функционалне расходе.

Друштво је у току 2020. године извршило прерасподјелу трошкова у оквиру категорије пословних расхода из групе трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријалних трошкова (трошкови Агенцији за осигурање, трошкови накнада за шуме, противпожарна и противградна накнада, комуналне и републичке таксе и остали слични расходи) у групу расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе.

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања чине допринос Заштитном фонду, допринос Агенцији за осигурање Републике Српске (АЗОРС), Биро зелене карте (Биро ЗК), доприноси прописани посебним Законом и остала резервисања и функционални доприноси.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи(наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе(наставак)

Техничке резервације

Техничке резервације су резерве друштва за осигурање намијењене измиривању будућих обавеза по основу неживотног осигурања. Формирање техничких резерви је прописано Законом о осигурању, његовим подзаконским актима и интерним правилницима. Друштво мора за све послове осигурања које обавља формирати одговарајуће техничке резерве које су намијењене покрићу будућих обавеза из осигурања и евентуалних губитака због ризика који произилазе из послова осигурања које обавља. Друштво формира следеће техничке резервације:

- резерве за преносне премије,
- резервисања за штете и
- резервације за неистекле ризике.

1) Резерве за преносне премије – за осигурања са равномјерном расподјелом ризика у времену, односно за осигурања код којих се висина осигуравајућег покрића не мијења у току трајања осигурања обрачун преносне премије је урађен по принципу "про рата темпорис" на основу појединачних полиса за све полисе којима је трајање након 31. децембра 2022. године. За осигурања с неравномјерним распоредом ризика у времену, односно за уговоре о осигурању код којих се висина покрића (ризик) мијења у времену трајања осигурања, Друштво преносну премију обрачунава појединачно за сваки уговор о осигурању, узимајући у обзир промјене покрића током трајања осигурања и дужине трајања осигурања.

2) Резерве за штете су резерве за настале пријављене штете (РБНС), резерве за настале непријављене штете (ИБНР) и резерве за трошкове процјене штета (ЦХЦ). РБНС - попис резервација се врши за сваку појединачну пријављену штету. ИБНР – обрачун је по признатим актуарским методама за осигурање од посљедица незгоде, ауто каско осигурање, осигурање од пожара и осталих штета на имовини, те осигурање моторних возила по Цхаин ладдер (ЦЛ) методи на кумулативним подацима. За остале врсте обрачун је направљен по методи квоте штета. Резерва за трошкове процјене штета (ЦХЦ) обухвата резерву за директне и индиректне трошкове процјене штета. Резерва за директне и индиректне трошкове је обрачуната примјеном процента учешћа стварних директних односно индиректних трошкова обраде штета у ликвидираним штетама на формиране резервације.

Друштво формира и резерве за неистекле ризике (УРР) за оне врсте осигурања за које се може очекивати да преносна премија неће бити довољна за покривање свих будућих обавеза из постојећих уговора, односно формира се уколико очекивана вриједност штета и трошкова (укључујући одгођене трошкове прибаве и административне трошкове за које је вјероватно да ће настати након завршетка финансијске године) који се односе на неистекла раздобља полиса на снази на датум извјештавања прелази резерву преносних премија везану за те полисе након одузимања евентуалних одгођених трошкова прибаве.

Накнада за противпожарну заштиту

У складу са Законом о заштити од пожара Друштво обрачунава накнаду за противпожарну заштиту у висини од 0,03% од пословних прихода. (Службени гласник РС бр, 40/20).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи(наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе(наставак)

Накнада за шуме

Накнада за унапријеђење опште корисних функција шума обрачунава се по стопи од 0,07% на укупан остварен приход. (Службени гласник РС бр, 40/20).

Противградна заштита

Друштво врши обрачун противградне накнаде по стопи од 0,25% од укупно оствареног прихода (Службени гласник РС бр, 40/20).

Накнада за воде

Накнада за воде обрачунава се на основу Закона о водама, а основица је еквивалентни број запослених.

Допринос Заштитном фонду РС

Заштитни фонд Републике Српске на основу обрачуна утврђује висину доприноса Заштитном фонду за покриће издатака за штете по основу непознатих и неосигураних возила. Фактурисана премија аутоодговорности је основица за обрачун наведених доприноса.

Накнада Агенцији за осигурање РС

Агенција за осигурање Републике Српске врши обрачун накнада на основу укупно фактурисане премије Друштва.

б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања и премије саосигурања и реосигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања и премије саосигурања и реосигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума других уговорених износа и учешће у добити осигураника који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања. Расходи по основу премија саосигурања и реосигурања представљају расходе реосигурања ризика код друштава за реосигурање са којима Друштво има закључене уговоре о реосигурању, док се за зелену карту реосигурање врши преко Бироа зелене карте БиХ.

в) Расходи по основу повећања резервисања

У складу са законом и осталим релевантним прописима и актима Друштва исказују се расходи по основу повећања резервисања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи(наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

г) Трошкови спровођења осигурања

Под трошковима спровођења осигурања подразумијевају се расходи за обављање послова осигурања. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, трошкове амортизације некретнина и опреме, трошкове резервисања бенефиција за запослене, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове, као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове за обављање послова осигурања.

Трошкови прибаве осигурања су непосредни трошкови прибаве осигурања. Под непосредним трошковима прибаве осигурања сматрају се трошкови провизије за закључене уговоре осигурања и трошкови запослених директно и искључиво запослених на прибави осигурања, односно у случају запослених који обављају више послова сразмјеран дио трошкова тог запосленог за дио радног времена који просјечно годишње проводи на директним и искључивим пословима прибаве осигурања.

Код неживотних осигурања разграничени трошкови осигурања (ДАЦ) обрачунавају се тако што се коефицијент учешћа бруто преносне премије у бруто фактурисаној премији по врстама осигурања множи са трошковима прибаве осигурања. Разграничавају се непосредни трошкови прибаве осигурања, односно трошкови провизије за закључене уговоре о осигурању и трошкови запослених директно и искључиво запослених на прибави осигурања, односно у случају запослених који обављају више послова сразмјерни дио трошкова тог запосленог за дио радног времена који просјечно годишње проводи на директним и искључивим пословима прибаве осигурања. Обрачун се ради збирно за све врсте осигурања осим за осигурање корисника банкарских кредита, за који се обрачун ради посебно, јер је у питању вишегодишњи уговор о осигурању па је значајно већи и удио преносне премије у бруто премији у односу на остале врсте осигурања.

3.2.1. Финансијски расходи

Финансијски расходи су расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле, финансијских обавеза у складу са ИФРС 16 и остали финансијски расходи.

3.2.2. Остали расходи

Остали расходи обухватају губитке по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губитке по основу продаје некретнина, губитке од продаје материјала, губитке од продаје ХОВ, расходе по основу исправке потраживања за премију, расходе по основу исправке осталих потраживања, расходе по основу отписа и остале непоменуте расходе.

3.2.3. Расходи по основу обезврјеђења имовине

Расходи по основу обезврјеђења имовине обухватају негативне ефекте вриједносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних финансијских пласмана и потраживања у складу са ИАС 36 - Умањење вриједности имовине и другим релевантним МРС. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промјене поштене (фер) вриједности средстава у складу са ИАС 16 – Некретнине, постројења и опрема, ИАС 38 - Нематеријална имовина, ИАС 5-Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања и осталим релевантним ИАС -има.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути (валути која није функционална) су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промјене. Средства и обавезе исказане оригинално у иностраној валути на дан биланса стања прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на тај дан.

Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу. Курсне разлике настале као резултат прерачунавања књиже се у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

3.4. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси

У складу са регулативом РС, као и усвојеном рачуноводственом политиком Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из нето зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Бенефиције запосленима

У складу са Правилником о раду Друштва, Друштво је у обавези да исплати отпремнине радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме приликом одласка у пензију. У складу са ИАС 19 “Накнаде запосленима” Друштво врши обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине, као и за неискориштене годишње одморе примјеном сопственог актуарског обрачуна. Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања са актуарским одмјеравањем.

3.5. Порези

Текући порез на добитак

У складу са Законом о порезу на добит Друштво врши обрачун и плаћање пореза на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дужи од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају – билансу стања за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита који се могу преносити у наредне фискалне периоде до степена до ког ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Порези(наставак)

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба.

Порез на додатну вриједност

У складу са чланом 25. Закона о порезу на додатну вриједност услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додатну вриједност. Друштво није у потпуности ослобођено плаћања пореза на додатну вриједност, а то се односи на издавање под закуп сопствених пословних простора, те у складу са тим врши обрачун и плаћање пореза на додатну вриједност. За набавке роба и услуга из иностранства код којих је услуга извршена у Републици Српској врши се обрачун и плаћање пореза на додатну вриједност.

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања Друштва чине рачунарски програми и лиценце које Друштво користи и који су вредновани по набавној вриједности у складу са ИАС 38 „Нематеријална улагања“.

Друштво вреднује нематеријална улагања у складу са методом набавне вриједности умањеној за износ исправке вриједности по основу амортизације и износ исправке вриједности од импаритетних губитака.

3.7. Некретнине и опрема

Под некретнином и опремом сматрају се она средства чији је корисни вијек употребе дужи од једне године.

Некретнине и опрема се исказују по набавној вриједности која се умањује за исправку вриједности и укупне акумулиране евентуалне импаритетне губитке.

Након почетног признавања сва средства опреме исказују се по набавној вриједности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезврјеђења, односно примјеном основног поступка предвиђеног ИАС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Друштво је у 2021. години извршило примјену ИАС 5- Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања.

Друштво поред некретнина у категорији некретнина евидентира имовину по основу примјене ИФРС 16.

Добитак који настане приликом расхоровања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни приход у оквиру осталих прихода. Губитак настао приликом расхоровања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни расход у оквиру осталих расхода.

Друштво на дан 31. децембар 2022. године нема хипотека, залога или других терета на сталним средствима Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или дијелови зграда – или и једно и друго) које Друштво (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите дјелатности у оквиру редовног пословања. Друштво квалификује инвестиционе некретнине у складу са Правилником о улагању средстава друштва за осигурање.

Инвестиционе некретнине се иницијално вреднују по набавној вриједности која укључује трошкове трансакције. Након почетног признавања инвестиционе некретнине исказују се по набавној вриједности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвјеђења, односно примјеном основног поступка предвиђеног МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вјероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процијењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

У складу са регулативом Друштво периодично врши процјену вриједности инвестиционе некретнине. Друштво је на дан 30.06.2021. године донијело одлуку да изврши прерасподјелу пословног простор у Брчко Дистрикту из групе грађевинских објеката у групу инвестиционе некретнине.

3.9. Амортизација

Амортизација некретнина, опреме и нематеријалних улагања, инвестиционе некретнине обрачунавала се по стопама, које су одређене тако да се неотписана вриједност некретнина, опреме, нематеријалних улагања и инвестиционе некретнине амортизује у једнаким годишњим износима у току предвиђеног корисног вијека трајања. Такође, у току пословне године у оквиру трошка амортизације Друштво евидентира трошкове у складу са примјеном ИФРС 16 за физичка и правна лица, као и за моторна возила.

Амортизација се обрачунава на основицу коју чини неотписана вриједност, умањена за резидуалну вриједност, на почетку године као и на некретнине, опрему и нематеријална улагања стављена у употребу током године.

Процијењени корисни вијек употребе који је служио као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у 2022. години приказан је у наставку

Главне групе основних средства	Корисни вијек (година)	Стопа (%)
Грађевински објекти	71	1.40
Инвестиционе некретнине	69-71	1,40-1,45
Рачунари	3	30
Аутомобили	10	10
Намјештај и канцеларијска опрема	10	10
Остала опрема	3-6	15-30

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Финансијска имовина

Друштво признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство.

Друштво финансијска средства у зависности од намјере са којом су стечена распоређује у једну од следећих категорија: финансијска средства која се држе до доспијећа или финансијска средства расположива за продају.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине или гдје је то могуће краћег периода.

3.10.1. Финансијска средства која се држе до доспијећа

Мјенице и обвезнице са фиксним или одредивим плаћањима и фиксним роком доспијећа за које Друштво има позитивну намјеру и могућност да их чува до доспијећа класификују се као имовина у посједу до доспијећа. Књиже се по амортизованом трошку користећи методу ефективне каматне стопе умањеном за умањења вриједности са приходом који се признаје на бази ефективног прихода.

3.10.2. Финансијска средства расположива за продају

Хартије од вриједности које су намијењене да се држе на одређени временски период, а које могу бити продате услјед потребе за обезбјеђењем ликвидности или измјенама у каматним стопама, курсевима страних валута или цијени капитала класификују се као „финансијска средства расположива за продају“.

Након почетног признавања финансијска средства која су расположива за продају се накнадно мјере по фер вриједности.

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вриједности расположивих за продају евидентирају се у оквиру ревалоризационих резерви док се хартије од вриједности не продају, наплате или на други начин реализују или док се та хартија од вриједности не обезвриједи.

Приходи од камата на дужничке хартије од вриједности се обрачунавају и приписују мјесечно и признају у билансу успјеха. Друштво вреднује хартије од вриједности из свог портфолија као финансијска средства расположива за продају.

3.10.3. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одредивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку примјеном методе ефективне каматне стопе умањене за процијењено умањење вриједности, а у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе осим у случају краткорочних потраживања гдје би признавање прихода било нематеријално.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговарача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Управни одбор Друштва.

3.12. Процењивање позиција активе

Друштво у складу са Правилником о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09, 91/14 и 57/22, у даљем тексту: Правилник) врши процењивање позиција активе.

Позиције активе класификују се у категорије зависно од степена наплативости који се одређује на основу броја дана колико је прекорачен рок доспијећа процене финансијског положаја дужника и квалитета инструмената обезбеђења наплате. Резервисања за потенцијалне губитке терете резултат пословања Друштва.

У складу са Правилником сва потраживања Друштва разврставају се у следеће категорије:

1) прва категорија:

- а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима.
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;

2) друга категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа али се не очекује њено погоршање осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника.
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;

3) трећа категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности.
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;

4) четврта категорија:

- а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај.
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци.
- в) потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа после истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године не плаћа их после истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину.
- г) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа после истека периода реосигурања а ако је тај период дужи од једне године не плаћа их после истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину.
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Процењивање позиција активне(наставак)

Износ резервисања за потенцијалне губитке добија се примјеном минимално дефинисаних процената по претходно наведеном Правилнику на бруто износ потраживања од комитената:

<u>Категорија</u>	<u>% резервисања</u>
Прва категорија	5%
Друга категорија	25%
Трећа категорија	50%
Четврта категорија	100%

Друштво је исправку потраживања премије на дан 31.12.2022. године извршило у складу са измјеном Правилника о процењивању билансних и ванбилансних позиција Друштва за осигурање, односно брисањем критеријума исправке вриједности потраживања по строжијем критеријуму. Друштво врши отпис ненаплативе премије и потраживања након што су исцрпљене све могућности за наплату. Износ отписаних потраживања се приказује у билансу успјеха као расход уколико већ нису била на исправци вриједности. Већина потраживања по том основу имају већ формиране исправке вриједности. Сва накнадно наплаћена потраживања књиже се као приход од наплаћених отписаних потраживања у билансу успјеха и прилив новчаних средстава у билансу стања.

Уколико Друштво и поред свих предузетих активности не може наплатити потраживања врши се њихово трајно искњижавање из биланса у складу са посебним одлукама и политикама Друштва.

3.12. Готовински еквиваленти и готовина

Под готовином и готовинским еквивалентима се подразумијевају новчана средства у конвертибилним маркама „БАМ“ и девизним рачунима код пословних банака.

3.13. Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За хартије од вриједности губици од умањења претходно признати кроз биланс успјеха се не поништавају кроз биланс успјеха. У случају било каквог увећања у фер вриједности након губитка умањење је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну или ако пренесе финансијску имовину па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења су разграничени трошкови прибаве осигурања, преносне премије реосигурања, разграничени трошкови реосигурања и остали АВР.

Друштво врши разграничење трошкова прибаве у сразмјери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији.

Друштво ради разграничавање трошкова прибаве као активна временска разграничења због равномјерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода и што реалнијег приказа коначног пословног резултата обрачунског периода.

Имовина из основа реосигурања укључује износе потраживане од друштава за реосигурање за цедиране обавезе из осигурања. Износи потраживани од реосигураваача су процијењени на начин конзистентан с обрачунатим резервама за преносне премије и пријављене, а неисплаћене штете или штете плаћене по основу реосигураних полиса. Имовина из основа реосигурања садржи стварне или процијењене износе који су на основу уговора о реосигурању наплативи од реосигураваача у вези с техничким резервама.

3.15. Капитал и резерве

Капитал Друштва чини акцијски капитал, законске резерве и емисиона премија, нереализовани добици и губици по основу хартија од вриједности расположивих за продају, нераспоређени добитак ранијих година и резултат текуће године.

Друштва за осигурање су дужна располагати одговарајућим капиталом с обзиром на обим и врсте послова осигурања које обавља као и ризике којима је изложено код обављања тих послова. Капитал друштва у складу са Правилником о начину обрачуна капитала и адекватности капитала друштава за осигурање у Републици Српској („Правилник“) чини основни капитал и додатни капитал умањен за одбитне ставке. Капитал друштва за осигурање, које обавља послове у врстама неживотних осигурања обрачунат у складу са одредбама Закона и Правилника мора бити најмање једнак маргини солвентности за послове у врстама неживотних осигурања, а изузетно од одредби Правилника капитал друштва за осигурање које обавља послове у врстама неживотних осигурања не може бити мањи од Законом прописаног минималног износа капитала који на 31. децембар 2022. године износи 7.000.000 БАМ.

Базични капитал друштва за осигурање које обавља послове у врстама неживотних осигурања обрачунат у складу са законским одредбама и Правилником о начину обрачуна капитала и адекватности капитала друштава за осигурање мора да буде најмање једнак гарантном фонду, који одговара већем од следећа два износа:

- износа 1/3 обрачунате маргине солвентности за послове у врстама неживотних осигурања и
- Законом прописаног минималног износа капитала за обављање послова у врстама неживотних осигурања односно 7.000.000 БАМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)****3.16. Финансијске обавезе**

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспијевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.17. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета Друштво формира резервисања. Уколико је обавеза исказана у иностраној валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања Друштво обавезу изражава у конвертибилним маркама, тако што се на износ у иностраној валути примјењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције у складу са ефектима промјена девизних курсева. Промјена девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсна разлика у корист прихода или на терет расхода. Обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.18. Резерве за преносне премије

Резерве за преносне премије су дио премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду. Обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфолија осигурања. Основица за обрачун резерви за преносне премије је укупна премија осигурања утврђена уговором и израчунава се појединачно за сваки уговор о осигурању с тачним временским разграничењем.

Преносна премија се обрачунава методом "про рата темпорис" за осигурања са равномјерном расподјелом ризика у времену, односно за осигурања код којих се висина осигуравајућег покрића не мијења у току трајања осигурања, док се за осигурања с неравномјерним распоредом ризика у времену, односно за уговоре о осигурању код којих се висина покрића (ризик) мијења у времену трајања осигурања, Друштво преносну премију обрачунава појединачно за сваки уговор о осигурању, узимајући у обзир промјене покрића током трајања осигурања и дужине трајања осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.19. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Резервисања за пријављене, а неликвидиране штете врши се на основу процјене износа сваке појединачне штете, осим за штете за које на основу расположиве документације није могуће извршити такву процјену, а за које се резервација средстава врши на основу просјечне исплаћене штете у врсти осигурања којој та штета припада. Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

Резерве за штете из уговора о осигурању које се исплаћују у облику ренте, обрачунавају се актуарским методама у капитализованим износима (садашња вриједност будућих рентних исплата). Резерва се утврђује за сваку рентну штету посебно и при томе се користе таблице смртности Републике Србије 2010-2012 и дисконтује се стопом приноса на финансијска улагања Друштва. Резервисања за директне и индиректне трошкове обраде штета се формирају тако што се на збир РБНС и ИБНР примјењује удио стварних трошкова обраде штета у ликвидираним штетама.

3.20. Резервисања за настале, а непријављене штете

Резервисање за настале, а непријављене штете је урађено коришћењем методе уланчаних лествица (ЦЛ методе) за штете из следећих врста осигурања:

- 1) 01 – Осигурање од незгоде
- 2) 03 – Каско осигурање моторних возила
- 3) 08 – Осигурање имовине од пожара и природних сила
- 4) 09 – Остала осигурања имовине
- 5) 10 – Осигурање од одговорности за моторна возила

„Chain ladder“ метода се примјењује на износ ликвидираних штета у развојном троуглу формираном према датуму настанка штете. Просјечни развојни фактори су израчунати на бази просте аритметичке средине, аритметичке средине уз искључење најмањег и највећег фактора и пондерисане аритметичке средине. За коначне развојне факторе за сваки период развоја одабрани су највећи просјечни фактори израчунати на претходно наведена три начина. Коначни развојни фактор штета (таил фактор) израчунат је на бази експоненцијалне екстраполације израчунатих развојних фактора за период од 10 година. На овај начин обрачунате укупне штете се умањују за износ резервисаних пријављених штета уз искључење резервисања за велике штете чиме се добија износ резервисања за настале непријављене штете.

За врсте осигурања 02 – Здравствено осигурање, 07 – Осигурање робе у превозу, 13 – Осигурање од опште грађанске одговорности, 14 – Осигурање кредита и 18 – Осигурање помоћи, Друштво је користило просјечно трогодишње учешће пријављених штета (ликвидираних и резервисаних) насталих у претходној години у укупном износу пријављених штета у њиховој години настанка. Овај проценат учешћа се примјењује на укупан износ пријављених штета у текућој години чиме се добија износ резервисања за настале непријављене штете. Друштво користи ову методу услјед недовољног искуства са штетама у овим врстама осигурања.

3.21. Имовина са правом коришћења

Имовина с правом коришћења у рачуноводству зајмопримца се признаје у складу са МСФИ 16 који је на снази од 1. јануара 2019. године, док је рачуноводство зајмодавца остало непромијењено.

Закупи у којима је Друштво закупопримац признаје се као имовина која представља право коришћења предметне имовине и истовремено обавезе за будућа плаћања уговорених закупнина.

Ова имовина се иницијално мјери на основу новчаних токова из уговора о закупу. Након почетног признавања, право коришћења мјери се на основу правила која се примјењују за имовину која се мјери по МРС 16 примјеном трошkovног модела, умањеног за акумулирану амортизацију и све акумулиране губитке од умањења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене књиговодствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период или у периоду измјене у будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Исправка вриједности потраживања

Друштво обрачунава обезврјеђење сумњивих потраживања у складу са одредбама Правилника о начину процијењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09, 91/14 и 57/22) као и на основу процјене руководства Друштва засноване на историјском искуству. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Процјена резерви штета за настале непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете су процијењена уз помоћ актуарских метода. Извори података коришћених приликом обрачуна резервисања су интерни, преузети из детаљних анализа које се редовно проводе од стране Друштва. Тежиште пажње је на текућим трендовим, а кад у ранијим годинама није било довољно информација које су потребне за поуздану процјену развоја штета користе се разумне претпоставке.

Резерве за настале непријављене штете се базирају на обрачунима које се раде за сваку врсту осигурања посебно. За сваку врсту осигурања користе се статистички подаци о штетама у више задњих година. За израчун резервисања се користи метода уланчаних љествица и метода очекиване квоте штета. Руководство вјерује да нису потребна додатна резервисања изузев већ приказаних у финансијским извјештајима.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати или обавеза измирити на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза.

Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Друштва износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

Неизвјесност процјена везана уз формирање резерви

Најзначајније процјене везане за финансијске извјештаје Друштва односе се на формирање резерви. Друштво примјењује правила Агенције за осигурање. Друштво не запошљава ни једног овлаштеног актуара већ је за послове овлаштеног актуара ангажирало вањског актуара.

Реосигурање

Друштво цедира у реосигурање ризике с циљем ограничавања могућности нето губитка и то путем диверзификације ризика. Управа процијењује у којој ће мјери Друштво цедирати премију у реосигурање те досљедност исте.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

5. ПРИХОДИ ИЗ ПОСЛОВА ОСИГУРАЊА

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2022	2021
Обрачуната премија по основу аутоодговорности моторних возила и каско осигурања	8.211.419	7.602.313
Обрачуната премија по основу осталих осигурања имовине	4.010.218	3.211.873
Обрачуната премија осигурања незгоде и добровољног здравственог осигурања	778.891	709.036
Укупно обрачуната премија	13.000.528	11.523.222
Промјена преносне премије аутоодговорности моторних возила и каско осигурања	(353.067)	(19.504)
Промјена преносне премије имовине	(675.583)	(469.869)
Промјена преносне премије осигурања незгоде и добровољног здравственог осигурања	29.254	(10.944)
Промјена преносне премије осигурања и саосигурања	(999.396)	(500.317)
Приходи од провизија по основу уговора о реосигурању у неживотном осигурању	736.775	638.280
Приходи од провизија по основу уговора о саосигурању и фронтинзима	139.678	125.567
Приходи од регреса по основу неживотних осигурања	264.168	269.798
Приходи од закупнина	117.598	117.098
Приходи од продаје зелене карте и Бироа ЗК	8.588	25.062
Остали приходи	3.271	1.026
	13.271.210	12.199.736

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

6. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2022.	2021.
Приходи по основу учешћа у накнади штета по пословима реосигурања у иностранству	1.652.303	2.675.336
Приходи по основу учешћа у накнади штета по пословима саосигурања у иностранству	339.265	382.097
Приходи од смањења осталих резервисања не животних осигурања	407.865	3.330.222
Остали пословни приходи	-	2.445
	2.399.433	6.390.100

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНИ ДОПРИНОСИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2022.	2021.
Доприноси за шуму, противградну и противпожарну заштиту	68.639	48.542
Трошкови републичких и комуналних пореза и такси	10.560	56.725
Допринос Заштитном фонду	50.138	61.237
Трошкови Агенције за осигурање Републике Српске	120.994	117.107
Остали доприноси	62.911	60.108
	313.242	343.719

8. НАКНАДЕ ШТЕТА ИЗ ОСИГУРАЊА И РАСХОДИ РЕОСИГУРАЊА

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембар	
	2022.	2021.
Ликвидиране штете - аутоодговорност, незгода и здравствено, каско, имовина	5.369.088	6.507.104
Трошкови реосигурања и необавезних осигурања	1.407.657	1.300.933
Расходи по основу премије реосигурања, саосигурања у земљи	1.788.829	1.565.324
Расходи по основу премије реосигурања и саосигурања у иностранству	204.457	346.740
Резервисања за штете и друга неживотна осигурања	111.235	3.358.353
Трошкови процјене штета незгода, здравствено осигурање и каско	28.820	33.022
Остала резервисања по основу неживотних осигурања	4.193	67.070
	8.914.279	13.178.546

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

9. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 2022.	31. децембар 2021.
Трошкови нето зарада запослених	1.493.727	1.257.812
Трошкови пореза и доприноса за зараде запослених	772.736	653.979
Трошкови амортизације некретнине, опрема, моторна возила и нематеријална улагања	292.654	263.401
Трошак амортизације права на употребу (физичка и правна лица, аутомобили)	146.847	137.416
Трошкови закупа	2.074.533	1.030.439
Трошкови репрезентације	80.429	75.051
Трошкови рекламе и пропаганде	297.550	751.245
Трошкови материјала, горива, енергије и комуналних услуга	317.066	537.322
Трошкови телефона, интернета и поштанских услуга	78.924	81.552
Трошкови провизија	432.312	248.718
Трошкови одржавања	110.957	116.631
Трошкови бенефиција запослених	31.641	2.717
Трошкови адвокатских и актуарских услуга и нотара	89.594	76.828
Трошкови пореза на непокретности, пореза на додатну вриједност, такси и пореза по одбитку	25.546	23.646
Трошкови доприноса за воде, фонд солидарности и остало	8.036	8.143
Трошкови уговора о дјелу, ауторски услуга, привременим и повременим пословима, Управног одбора и осталих уговора	215.944	214.771
Трошкови службених путовања (ноћења, путарина, употреба властитог аута и сл.)	58.382	27.192
Трошкови премије осигурања	11.691	13.640
Трошкови платног промета	27.260	25.431
Трошкови спонзорства и донаторства	13.696	11.505
Трошкови стручног образовања запослених	11.376	8.208
Остали трошкови	145.823	383.487
	6.736.724	5.949.134

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

10. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	2022.	31. децембар
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Приходи од камата по основу дисконтовања хартија од вриједности	145.653	188.715
Приходи од камата на обвезнице	217.464	162.220
Приходи од камата на орочене депозите	37.783	39.674
Приходи од камата резервног фонда	4.841	5.477
Приходи дивиденди	-	1.441
Приходи од камата на трансакционе рачуне	8	3
Добици по основу раскида уговора-ИФРС 16	-	2.242
Приходи од камате - регрес	16.847	13.221
	<u>422.596</u>	<u>412.993</u>

11. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	2022.	31. децембар
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Трошкови камата по основу кредитних обавеза	53.380	55.835
Расходи камата по МСФИ 16	30.168	20.159
Расходи камата	74	934
Расходи камата за неблаговремено плаћање	54	16
Негативне курсне разлике	122	146
	<u>83.798</u>	<u>77.090</u>

12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	2022.	31. децембар
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Наплаћена отписана потраживања	154.660	10.767
Остали непоменути приходи	60.941	51.011
Приходи од смањења обавеза	-	19.326
Добици од продаје опреме	8.827	4.300
Приходи од префактурисања	4.852	1.635
Приходи од наплате регерса- судски трошкови	19.138	26.587
Приходи од ранијих година	22.411	-
	<u>270.829</u>	<u>113.626</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

13. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	2022.	31. децембар 2021.
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Расходо по основу исправке вриједности потраживања	12.309	27.852
Расходи ранијих година	18.792	1
Трошкови казни, прекршаја, судских рјешења и остало	151.029	-
Губици по основу расхоровања опреме	797	-
Остали расходи	10.636	2.397
	<u>193.563</u>	<u>30.250</u>

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

(а) Компоненте пореза на добит

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	2022.	31. децембар 2021.
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Текући порез на добитак	38.277	40.410
Порез на добитак	<u>38.277</u>	<u>40.410</u>

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
<i>Добитак/ (Губитак), прије опорезивања</i>	122.012	(551.763)
Порез на добитак по стопи од 10%	12.201	(55.176)
Порески ефекат расхода / прихода који нису признати код одређивања опорезиве добити	26.076	95.586
Порез на добитак	<u>38.277</u>	<u>40.410</u>
Ефективна стопа пореза на добит	<u>3,14%</u>	<u>7,32%</u>

ц) Одложене пореске обавезе

	У ВАМ	
	31. децембар	
	2022.	2021.
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Стање, 1. јануар 2021. године	38.157	50.718
Порески ефекти вредновања ХоВ исказаних у промјенама у капиталу	3.113	(12.561)
Стање, 31. децембар 2022.	<u>41.270</u>	<u>38.157</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

15. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

				У ВАМ
	Лиценце	Софтвер	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вриједност				
Стање 1. јануара 2021 године	7.707	1.229.430	19.999	1.257.136
Набавке у току године	-	-	198.976	198.976
Активирање		211.404	(211.404)	-
Пренос између класа	860	(860)	-	-
Стање 31. децембра 2021. године	8.567	1.439.974	7.570	1.456.111
Стање 1. јануара 2022. године	8.567	1.439.974	7.570	1.456.111
Набавке у току године			136.344	136.344
Активирање		132.944	(132.944)	0
Пренос између класа		(2.571)		(2.571)
Отпис	(4.901)	(223.140)		(228.041)
Стање 31. децембра 2022. године	3.666	1.347.207	10.970	1.361.843
Акумулирана амортизација				
Стање 1. јануара 2021. године	6.824	1.136.417	-	1.143.241
Амортизација за текућу годину	1.169	59.975	-	61.144
Стање 31. децембра 2021. године	7.993	1.196.390	-	1.204.385
Стање 1. јануара 2022. године	7.993	1.196.392	-	1.204.385
Амортизација за текућу годину	-	102.866	-	102.866
Пренос између класа		(2.443)	-	(2.443)
Отпис	(4.327)	(223.140)	-	(227.467)
Стање 31. децембра 2022. године	3.666	1.073.675	-	1.077.341
Садашња вриједност				
31. децембар 2021. године	575	243.584	7.570	251.727
31. децембар 2022. године	-	273.532	10.970	284.502

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И ОСТАЛА ОСНОВНА СРЕДСТВА

	Зграде и земљишта	Моторна возила	Опрема и намјештај	Средства у припреми	Право на употребу (физичка, правна лица и аутомобили)	Инвести- циона некретнина	Укупно
Набавна вриједност							
Стање 1. јануара 2021. године	5.408.942	523.599	1.042.708	105.107	708.215	2.331.689	10.120.260
Активирање	-	2.320	38.587	540	368.223	3499	413.169
Отуђења и отписи	-	(58.902)	(23.860)	-	-	(10.327)	(93.089)
Рекласификација	(667.184)	-	-	-	-	67.450	(599.734)
Раскид уговора ИФРС 16	-	-	-	-	(117.818)	-	(117.818)
Стање 31. децембра 2021. године	4.741.758	467.017	1.057.435	105.647	958.620	2.392.311	9.722.788
Стање 1. јануара 2022. године	4.741.758	467.017	1.057.435	105.647	958.620	2.392.311	9.722.788
Активирање	-	21.032	34.160	16.721	39.347	-	111.259
Отуђења,отписи и обезвређење	(19.583)	(96.330)	(70.249)	-	-	-	(186.162)
Рекласификација	-	-	2.571	-	-	-	(2.571)
Раскид уговора ИФРС 16	-	-	-	-	(20.431)	-	(20.431)
Стање 31. децембра 2022. године	4.722.175	391.719	1.023.917	122.368	977.536	2.392.311	9.630.025

У ВАМ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И ОСТАЛА ОСНОВНА СРЕДСТВА(наставак)

	Зграде и земљишта	Моторна возила	Опрема и намјештај	Средства у припреми	Право на употребу (физичка, правна лица и аутомобили)	Инвестициона некретнина	УКУПНО
Акумулирана амортизација и умањење вриједности							
Стање 1. јануара 2021. године	403.960	387.662	676.750	105.107	299.524	1.249.308	3.122.310
Амортизација за текућу годину	74.623	21.673	70.318	-	137.416	34.290	338.320
Рекласификација	(151.956)	-	-	-	-	14.092	(137.864)
Отписи и обезвређење	-	(58.902)	(23.340)	-	-	-	(82.242)
Раскид уговора ИФРС 16	-	-	-	-	(95.159)	-	(95.159)
Стање 31. децембра 2021. године	326.627	350.433	723.728	105.107	341.781	1.297.690	3.145.365
Стање 1. јануара 2022. године	326.627	350.433	723.728	105.107	341.781	1.297.690	3.145.365
Амортизација за текућу годину	65.638	19.084	70.377	-	146.847	34.688	336.635
Рекласификација	-	-	2.443	-	-	-	2.443
Отписи и обезвређење	-	(96.330)	(64.260)	-	-	-	(160.590)
Раскид уговора ИФРС 16	-	-	-	-	(5.530)	-	(5.530)
Стање 31. децембра 2022. године	392.265	273.187	732.288	105.107	483.098	1.332.378	3.318.323
Садашња вриједност							
31. децембар 2021. године	4.415.131	116.584	333.707	540	616.839	1.094.621	6.577.423
31. децембар 2022. године	4.329.910	118.532	291.629	17.261	494.438	1.059.933	6.311.703

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

17. ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ НАМИЈЕЊЕНИ ПРОДАЈИ

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Стална средства намијењена продаји	524.929	524.929
Исправка вриједности	(137.862)	(137.862)
	387.067	387.067

18. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Дугорочни финансијски пласмани (депозити)		
Атос Банк а.д. Бања Лука	-	500.000
Аддико банка а.д. Бања Лука	1.600.000	1.500.000
Раиффеисен банк д.д. Сарајево	805.000	805.000
	2.405.000	2.805.000
Хартије од вриједности расположиве за продају		
ХОВ које служе за покриће техничких резерви неживотних осигурања- Обвезнице Владе Републике Српске	7.701.870	5.452.198
ХОВ које служе за покриће Гарантног фонда Републике Српске- Обвезнице Владе Републике Српске	1.600.000	1.300.000
Акције Мтел а.д. Бања Лука	17.820	15.620
Корпоративне обвезнице	734.483	824.269
	10.054.173	7.592.087
Остали дугорочни финансијски пласмани		
Резервни фонд Бироа зелене карте	400.000	400.000
Фонд за наканду штета Бироа зелене карте	171.630	166.773
	571.630	566.773
УКУПНО	13.030.803	10.963.860

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

19. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Потраживања по основу премије неживотних осигурања	1.045.038	997.267
Потраживања по основу зелених карти	156	60
Потраживања из иностранства по основу учешћа у накнади штета (саосигурања, реосигурања и ретроцесија)Триглав Редд	447.243	-
	<u>1.492.437</u>	<u>997.327</u>
Минус: Исправка вријед. потраживања за премију	(167.146)	(351.928)
	<u>1.325.291</u>	<u>645.399</u>

Кретања на исправци вриједности потраживања по основу премије и осталих потраживања

	Исправка потраживања по основу премије	Исправка осталих потраживања
Стање на 1. јануар 2021 године	325.142	198.095
Повећања у току године	27.471	
Смањење у току године		(5.452)
Коначан отпис	(685)	(1.099)
Стање на дан 31. децембра 2021. године	<u>351.928</u>	<u>191.544</u>
Повећања у току године	-	-
Смањење у току године	(146.191)	(6.483)
Коначан отпис	(38.591)	(3.853)
Стање на дан 31. децембар 2022. године	<u>167.146</u>	<u>181.208</u>

20. ОСТАЛА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Потраживања по основу права на регрес	184.088	197.433
Потраживања за камату	136.765	79.711
Потраживања по основу улагања	11.001	13.400
Потраживања од запослених	1.955	2.715
Потраживања од Бира зелене карте у БиХ	1.330	1.382
Остала потраживања	17.456	498
Исправка вриједности осталих потраживања	(181.208)	(191.544)
	<u>171.387</u>	<u>103.595</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Краткорочни финансијски пласмани (депозити)		
Атос Банк а.д. Бања Лука	500.000	-
Аддико банка а.д. Бања Лука	500.000	600.000
	1.000.000	600.000

22. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Жиро рачун	1.206.487	1.449.915
Девизни рачуни	158.110	44.458
	1.364.597	1.494.373

23. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	1.241.598	874.076
Преносна премија саосигурања и реосигурања која пада на терет саосигуравача и реосигуравача	987.407	615.943
Резервисања по основу трошкова реосигурања	1.602.607	2.438.927
Разграничени трошкови-унапријед плаћени трошкови и аконтација пореза на добит	133.577	208.871
	3.965.189	4.137.817

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

24. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
	<hr/>	<hr/>
Акцијски капитал	9.334.000	7.556.000
Нереализовани добици/губици по фин.сред.расположивих за продају	371.432	343.409
Законска резерва	65.946	65.946
Емисиона премија	512.209	768.024
Нераспоређени добитак/губитак ранијих година		158.557
Резултат текућег периода	83.735	(592.173)
Укупни капитал	10.367.322	8.299.763
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембар 2022. године састојала се од 100% власништва над акцијама од стране Триглав ИНТ д.д. Љубљана Словенија.

Законске резерве у износу од 65.946 КМ настале су издвајањем из акцијског капитала и дијелом из добити Друштва на основу Закона о привредним друштвима који дефинише да се ове резерве издвајају из добити све док резерва не достигне износ од 10% основног капитала.

Нереализовани добици на дан 31. децембар 2022. године у износу од 371.432 КМ односе се на добитке по основу повећања фер вриједности ХОВ које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају.

Друштво је дана 19.08.2022. године извршило докапитализацију у износу 1.955.800 КМ, тако да укупан број акција Друштва износи 4.667.

Друштво је на дан 31. децембар 2022. године имало позитивну зараду по акцији у износу од 17,94 КМ.

25. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
	<hr/>	<hr/>
Резервисања за награде и друге бенефиције запослених	171.952	154.010
	171.952	154.010
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

26. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Дугорочне ообавезе:		
Нова банка а.д. Бања Лука	-	7.219
Заваровалница Триглав д.д. Љубљана	1.797.861	1.558.260
Обавезе по основу најма МСФИ 16	524.488	638.805
	2.322.349	2.204.284
Текуће доспијеће:		
Нова банка а.д. Бања Лука	-	7.219
Заваровалница Триглав д.д. Љубљана	156.560	151.565
Обавезе по основу најма МСФИ 16	137.935	128.112
	294.494	286.896
	2.027.855	1.917.389

27. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Обавезе према добављачима	135.927	85.207
Обавезе према ино добављачима	12.558	36.817
Укалкулисане обавезе (премија реосигурања, Босна реосигурање д.д. Сарајево, Биро зелене карте и остали текући трошкови)	372.332	197.841
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања у земљи и иностранству	563.521	526.577
Обавезе по основу штета	9.443	5.483
Обавезе за нето зараде и уплате у пензиони добровољни фонд	130.896	115.538
Обавезе за порезе на зараде запослених	7.738	4.868
Обавеза за доприносе на зараде запослених	59.354	55.830
Примљени аванси	102.345	56.476
Обавезе по основу пореза на закуп	20.385	15.575
Обавезе према физичким лицима накнаде по уговорима	14.868	32.254
Обавезе за порез из резултата	38.277	40.410
Обавезе за доприносе за рехабилитацију, водни допринос, обавезе за синдикат и фонд солидарности	283	269
Остале обавезе	13.252	15.665
	1.481.179	1.188.810

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

28. ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Неживотно осигурање:		
Стање преносне премије на почетку године	6.095.042	5.361.094
Повећање преносне премије осигурања	999.396	500.317
Повећање/ (смањење) преносне премије саосигурања	371.463	233.631
Стање преносне премијена крају године	7.465.902	6.095.042

29. РЕЗЕРВИСАЊЕ ЗА ШТЕТЕ

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Резервисања за штете - неживот		
Резервисање за пријављене штете	3.414.480	4.406.524
Резервисање за настале непријављене штете	2.044.285	2.065.691
Резервисање за трошкове обраде штета	334.490	291.903
	5.793.255	6.764.118

Кретање на резервисањима за штете неживотног осигурања у пословној 2021. и 2022. години може се приказати на следећи начин:

	Резервисање за настале непријављене штете	Резервисање за настале пријављене неликвидиране штете	Резервисање за директне и индиректне трошкове обраде штета	У ВАМ Укупно
Кретање резервисања за штете неживотног осигурања				
Стање, 1. јануар 2021. године	2.076.023	3.919.252	322.981	6.318.256
Повећање резервисања на терет реосигуравања	-	417.731	-	417.731
Повећање резервисања у току године	-	69.540	-	69.540
Смањење резервисања у току године	(10.332)	-	(31.078)	(41.410)
Стање, 31. децембар 2021.	2.065.691	4.406.524	291.903	6.764.118
Повећање резервисања на терет реосигуравања	-	(836.319)	-	(836.319)
Повећање резервисања у току године	-	-	42.588	42.588
Смањење резервисања у току године	(21.406)	(155.725)	-	(177.131)
Стање, 31. децембар 2022.	2.044.285	3.414.480	334.490	5.793.255

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

30. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Допринос за превентиву	192.439	254.314
	192.439	254.314

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Стање УРР на почетку године	162.764	95.694
Повећање/(смањење) УРР	(157.893)	67.069
Стање УРР на крају године	4.871	162.763

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

31. ИНТЕРНИ ОДНОСИ

Сљедећи износи представљају резултат трансакција са повезаним лицима:

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
БИЛАНС СТАЊА		
АКТИВА		
Потраживања из специфичних послова	-	-
Триглав Ре д.д. Љубљана	447.243	-
Остала потраживања		
Заваровалница д.д. Љубљана	7.555	-
Триглав осигурање д.д. Сарајево	3.891	-
Триглав осигуравање а.д. Скопје	2.617	-
Триглав осигуравање живот а.д. Скопје	654	-
УКУПНО АКТИВА	461.961	-
ПАСИВА		
Акцијски капитал		
Триглав ИНТ	1.778.000	-
Емисиона премија		
Триглав ИНТ	177.800	-
Обавезе из специфичних послова		
Триглав Ре д.д. Љубљана	390.052	84.415
Заваровалница д.д. Љубљана	156.337	428.405
Триглав осигурање д.д. Сарајево	3.639	-
Обавезе по основу кредита		
Заваровалница д.д. Љубљана	1.846.880	1.605.246
Обавезе по основу услужних штета		
Триглав осигурање д.д. Загреб	763	3.736
Триглав осигурање а.д.о. Београд	-	694
Триглав осигурање д.д. Сарајево	-	678
Остале обавезе		
Заваровалница д.д. Љубљана	-	5.557
Ловћен осигурање а.д. Подгорица	20	4.994
Триглав осигурање д.д. Загреб	-	1.378
Триглав осигурање д.д. Сарајево	7.452	-
УКУПНО ПАСИВА	4.360.944	2.135.103

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

31. ИНТЕРНИ ОДНОСИ (наставак)

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
БИЛАНС УСПЈЕХА		
ПРИХОДИ		
Провизија по основу уговора о реосигурању		
Триглав Ре д.д. Љубљана	736.775	638.279
Заваровалница д.д. Љубљана	139.678	123.611
Приходи по основу учешћа у штетама из реосигурања у земљи и иностранству		
Заваровалница д.д. Љубљана	339.265	382.096
Триглав Ре д.д. Љубљана	447.243	2.675.337
Приходи по основу осталих осигурања имовине		
Триглав осигурање д.д. Сарајево	49.676	47.873
Остали приходи		
Заваровалница д.д. Љубљана	20.027	-
Триглав осигурање д.д. Сарајево	3.891	-
Приходи од закупнина некретнина		
Триглав осигурање д.д. Сарајево	9.500	9.000
УКУПНИ ПРИХОДИ	1.746.055	3.876.196
РАСХОДИ		
Расходи по основу премије реосигурања		
Триглав Ре д.д. Љубљана	1.407.657	1.300.933
Заваровалница д.д. Љубљана	1.788.829	1.565.324
Расходи по основу премије саосигурања		
Триглав осигурање д.д. Сарајево	16.946	-
Расходи камате		
Заваровалница д.д. Љубљана	53.380	55.835
Расходи услужних штета		
Триглав осигурање а.д.о. Београд	5.420	3.097
Триглав осигурање д.д. Загреб	6.658	3.186
Триглав осигурање д.д. Сарајево	1.957	3.153
Ловћен осигурање а.д. Подгорица	1.174	391
Остали расходи		
Триглав осигурање д.д. Загреб	-	2.451
Заваровалница д.д. Љубљана	24.540	23.281
Ловћен осигурање а.д. Подгорица	15.276	18.713
УКУПНИ РАСХОДИ	3.321.837	2.976.364

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Основне врсте ризика којима се Друштво у свом пословању излаже су: осигуравајући ризици, тржишни ризици, кредитни ризици, ликвидносни ризици, оперативни ризици и нефинансијски ризици.

Управљање ризицима у Друштву засновано је на Стратегији преузимања и управљања ризицима те припадајућим политикама и методологијама управљања ризицима. Поштујући регулаторни оквир Агенције за осигурање Републике Српске, Закон и подзаконске акте, Стратегија је заснована на регулаторном оквиру Солвентност 2, који је обавезан за осигуравајућа друштва која дјелатност обављају на територији Европске Уније.

Осигуравајући ризици

Друштво је изложено ризицима осигурања који произилазе из понуде производа осигурања неживота: осигурања незгоде, путничко-здравственог осигурања, ауто каско осигурања, осигурања од аутоодговорности, транспортних осигурања, осигурања имовине, осигурања од опште грађанске одговорности и осигурања од различитих финансијских губитака.

Ризик осигурања односи се на ризик од настанка губитка или неповољне промјене у вриједности осигуравајућих обавеза усљед неодговарајућих премија и претпоставки, уважаваних у обрачуну техничких резервација. Најзначајније компоненте осигуравајућег ризика су премијско-резервацијски ризик, ризик одустајања и ризик катастрофалних сценарија.

Премијски ризик је присутан у тренутку издавања полисе, прије него што се догоди осигурани случај. Постоји ризик да ће трошкови и штете које ће настати бити већи од примљених премија. Ризик резерви представља ризик да је апсолутни ниво техничких резерви криво процијењен или да ће стварне штете варирати око статистичке средње вриједности.

Друштво управља ризиком осигурања кроз лимите прибаве, процедуре одобравања трансакција које укључују нове производе или које прелазе задане лимите, тарифирање, дизајн производа и управљање реосигурањем.

Друштво реосигурава дио ризика који прибавља како би контролисало изложеност губицима и заштитило капиталну основу. Друштво купује комбинацију пропорционалних и непропорционалних уговора о реосигурању како би смањило изложеност. Управљање реосигурањем дефинисано је уговором о реосигурању који је Друштво закључило са реосигуравачем Триглав Ре, друштвом које послује унутар Групе Триглав.

Концентрација ризика осигурања

Кључни аспект ризика осигурања којем је изложено Друштво је степен концентрације ризика осигурања који одређује степен у којем одређени догађај или серија догађаја утичу значајно на обавезе Друштва. Важан аспект концентрације ризика је да може настати од акумулације ризика у оквиру различитих врста осигурања.

Концентрације ризика могу настати усљед догађаја ниске учесталости али јаког интензитета као што су природне катастрофе; у ситуацијама када је Друштво изложено промјенама у трендовима, на примјер или када судски спор или законски ризици могу изазвати велики појединачни губитак или имати свеобухватан утицај на многе уговоре.

Управа Друштва вјерује да Друштво нема значајне изложености према било којој групи осигураника према друштвеним, професионалним, генерацијским и сличним критеријумима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Концентрација ризика осигурања (наставак)

Највећа вјероватноћа значајних губитака произилази из катастрофалних догађаја, као што су поплаве, олује или оштећења услед земљотреса. Технике и претпоставке које Друштво користи за израчун ових ризика укључују:

- мјерење географских акумулација;
- процјена највећег могућег губитка;
- реосигурање вишка штете.

Висина самопридржаја по врстама осигурања	Лимит
Пожар-основни ризик	340.000
Провална крађа	340.000
Информатичка опрема	340.000
Додатни пожарни ризици за домаћинства	160.000
Додатни пожарни ризици за индустрију	220.000

Фактори који одређују самопридржај су финансијски и технички капацитет. Финансијски капацитет Друштва су резерве којима оно располаже, а технички капацитет је одређен величином и структуром портфолија осигурања Друштва.

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

У трансакцијама финансијским инструментима Друштво на себе преузима финансијске ризике. Ови ризици укључују тржишни ризик, кредитни ризик (укључујући и кредитни ризик реосигурања) и ризик ликвидности. Сваки од ових ризика заједно са сажетком начина на које Друштво управља тим ризиком описан је у наставку.

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	13.030.803	10.963.860
Потраживања по основу премије	1.325.291	645.399
Остала потраживања	171.387	100.880
Готовински еквиваленти и готовина	1.364.597	1.494.373
Краткорочни финансијски пласмани	1.000.000	600.000
	16.892.078	13.804.512
Финансијске обавезе		
Обавезе по основу штета	(5.793.255)	(6.764.118)
Обавезе за премију	(7.465.902)	(6.257.806)
Обавезе према добављачима	(148.485)	(122.024)
Дугорочне обавезе	(2.027.855)	(1.917.389)
Дио дугорочних обавеза до годину дана	(294.495)	(286.896)
Остале финансијске обавезе	(1.481.179)	(1.188.810)
	(17.211.171)	(16.374.279)

Услед докапитализације извршене у 2022. години, Друштво је повећало улагања у финансијске пласмане и изложеност према ХОВ Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ(наставак)

33.1 Тржишни ризик

Значајан дио пословања Друштва односи се на управљање средствима у сврху покрића свих обавеза које произилазе из послова осигурања, управљање капиталним потребама и осигурање одговарајућег поврата на капитал. У том сегменту пословања Друштво се излаже тржишним ризицима који су углавном повезани са изложеношћу различитим врстама финансијских улагања. Тржишни ризик представља опасност од настанка губитка услед неповољне промјене тржишних варијабли, које могу негативно утицати на финансијски положај Друштва. Дакле, тржишни ризици одражавају ризике који проистичу из промјена у вриједности или непостојаности тржишних цијена финансијских инструмената.

Друштво, у склопу управљања тржишним ризицима, уважавају оне финансијске инструменте који утичу на вриједност његових средстава и обавеза, те структурну неусклађеност његових средстава и обавеза, посебно према параметрима који спадају у управљање тржишним ризицима.

Тржишни ризик укључује сљедеће врсте ризика:

- ризик од промјене каматне стопе или каматни ризик - ризик од настанка губитка због промјењивости каматне стопе који утиче на промјене вриједности каматно осјетљивих ставки средстава и обавеза;
- ризик од промјене цијена власничких вриједносних папира или дионичарски ризик - одражава осјетљивост вриједности средстава и обавеза на неповољне промјене вриједности или непредвидљивости тржишних цијена власничких вриједносних папира;
- ризик од промјене цијена некретнина - осјетљивост вриједности средстава и обавеза на неповољне промјене тржишних цијена некретнина;
- валутни ризик - је ризик од губитка који настаје због неповољне промјене девизних курсева. На висину валутног ризика утичу висина отворене девизне позиције у иностраној валути;
- ризик од тржишне концентрације - је додатни ризик од настанка губитка који се може појавити услед премале распршености портфолија средстава према појединачним особама;
- ризик кредитног распона - осјетљивост вриједности средстава и обавеза на неповољне промјене кредитних распона. Кредитни распон је разлика између каматне стопе дужничких финансијских инструмената и неризичне каматне стопе.

Тржишни ризик не укључује само потенцијални губитак већ и потенцијални добитак.

33.2 Кредитни ризик

Појам кредитног ризика дефинисан као ризик од настанка губитка који је посљедица немогућности дужника да, из било којег разлога, испуни своје финансијске или уговорне обавезе, дјелимично или у потпуности.

У Друштву се, прије свега, разматрају сљедећи кредитни ризици:

- Кредитни ризик – улагања, који одражава могуће губитке због неплаћања или погоршања кредитног положаја издавача вриједносних папира те супротних странака код закључивања изведених финансијских инструмената. Такође, укључује кредитни ризик концентрације – свака изложеност наспрам дужника, државе или привредне гране, која је довољно велика за угрожавање солвентности или финансијског положаја Групе и Друштва.
- Кредитни ризик – реосигурање, који одражава могуће губитке због неплаћања или погоршања кредитног положаја реосигуравача.
- Кредитни ризик – потраживања од стране осигураника и посредника у осигурању, те осталих дужника из основа премије.

Када су у питању потраживања, највећи дио изложености чине потраживања по основу премије, а то је посљедица опште великвидности тржишта и релативно слабе платежне моћи осигураника.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ(наставак)

33.2 Кредитни ризик(наставак)

Максимална изложеност кредитном ризику приказана је у сљедећој табели:

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Финансијска средства		
Готовински еквиваленти и готовина	1.364.597	1.494.373
Дугорочни финансијски пласмани	13.030.803	10.963.860
Потраживања по основу премије	1.325.291	645.399
Остала потраживања	171.387	103.594
Краткорочни финансијски пласмани	1.000.000	600.000
	16.892.078	13.807.226

Потраживања по основу премије су приказана и на основу старосне структуре потраживања, а преглед старосне структуре потраживања приказан је у сљедећој табели:

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Старосна структура потраживања по основу премије		
Недоспјела потраживања	583.848	578.013
Кашњење од 0 до 90 дана	730.048	135.926
Кашњење од 90 до 180 дана	30.174	71.836
Кашњење од 180 до 270 дана	14.300	44.523
Кашњење од 270 до 365 дана	-	40.066
Кашњење преко 365 дана	134.067	126.963
Укупно	1.492.437	997.327
- исправка вриједности потраживања	(167.146)	(351.928)
Нето износ потраживања по основу премије	1.325.291	645.399

Нето износ потраживања по основу премије је увећан због умањења исправке вриједности потраживања која се дјелимично одражава у бољој наплати већ исправљених потраживања, а дјелимично у укидању критеријума исправке вриједности потраживања по најстрожијем критеријуму, у складу са измјенама Правилника о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Сл. гласник РС", бр. 10/2009, 91/2014 и 57/2022), док је ниво бруто потраживања растао складно са растом обима пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ(наставак)

33.3 Девизни, каматни и ризик ликвидности

Девизни ризик

Девизни ризик представља вјероватноћу настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промјене вриједности девизних курсева, а изложене су му све позиције активе и пасиве у девизама.

Изложеност Друштва девизном ризику по стању на дан 31. децембар 2022. године приказана је у сљедећој табели:

	ВАН	EUR	USD	2022 Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	10.625.803	2.405.000	-	13.030.803
Потраживања по основу премије	1.325.291	-	-	1.325.291
Остала потраживања	171.387	-	-	171.387
Готовински еквиваленти и готовина	1.206.487	157.444	666	1.364.597
Краткорочни финансијски пласмани	-	1.000.000	-	1.000.000
	13.328.969	3.562.444	666	16.892.079
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета	(3.146.478)	(2.646.777)	-	(5.793.255)
Обавезе за премију	(7.465.765)	(137)	-	(7.465.902)
Обавезе према добављачима	(135.927)	(12.558)	-	(148.485)
Дугорочне обавезе	(386.554)	(1.641.301)	-	(2.027.855)
Дио дугорочних обавеза до годину дана	(137.935)	(156.560)	-	(294.494)
Остале финансијске обавезе	(1.530.004)	-	-	(1.530.004)
	(12.802.662)	(4.457.333)	-	(17.259.995)
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2022.	526.306	(894.889)	666	(367.916)

Изложеност Друштва девизном ризику по стању на дан 31. децембар 2021. године приказана је у сљедећој табели:

	ВАН	EUR	2021 Укупно
Финансијска средства			
Дугорочни финансијски пласмани	10.963.860	-	10.963.860
Потраживања по основу премије	645.399	-	645.399
Остала потраживања	100.880	-	100.880
Готовински еквиваленти и готовина	1.494.373	-	1.494.373
Краткорочни финансијски пласмани	600.000	-	600.000
	13.804.512	-	13.804.512
Финансијске обавезе			
Обавезе по основу штета	(1.964.159)	(4.799.959)	(6.764.118)
Обавезе за премију	(6.094.706)	(336)	(6.095.042)
Обавезе према добављачима	(85.207)	(36.817)	(122.024)
Дугорочне обавезе	(510.695)	(1.406.694)	(1.917.389)
Дио дугорочних обавеза до годину дана	(135.331)	(151.565)	(286.896)
Остале финансијске обавезе	(1.188.810)	-	(1.188.810)
	(9.978.905)	(6.395.371)	(16.374.279)
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2021.	3.825.607	(6.395.371)	(2.569.767)

Дугорочни финансијски пласмани представљају депозите у банкама са сједиштем у Републици Српској. Дугорочне обавезе у највећој мјери обухватају позајмицу од стране матичног друштва. Друштво не очекује промјену девизног курса ВАН у односу на ЕУР и с тога сматра да је изложеност Друштва промјенама у девизном курсу релативно мала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ(наставак)

33.3 Девизни, каматни и ризик ликвидности(наставак)

Каматни ризик

Каматни ризик је ризик од настанка губитка услед промјене каматне стопе, а утиче прије свега на дугорочну и краткорочну имовину. Највећи дио портфолија Друштва чине улагања у државне обвезнице, које имају принос од 1% до 2,5% и депозите у банкама гдје се камате креће у распону од 0,8% до 2%.

Ризик промјене цијена финансијских инструмената

Ризик промјене цијена финансијских инструмената је ризик флукуације тржишних цијена власничких и дужничких хартија од вриједности који утиче на промјену њихове фер вриједности. Друштво у свом порфолију има релативно мало власничких ХОВ, те већину портфолија чине дужничке ХОВ, од чега су највећи дио државне обвезнице, а мањи дио су обвезнице правних лица.

У сљедећој табели дат је приказ финансијских инструмената подијељених на инструменте са фиксном каматном стопом и некаматносноне инструменте:

	31. децембар 2022.	У ВАМ 31. децембар 2021.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	589.450	582.393
Потраживања по основу премије	1.325.291	645.399
Остала потраживања	171.387	103.594
Готовински еквиваленти и готовина	1.364.597	1.494.373
	3.450.726	2.825.759
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	12.441.353	10.381.467
Краткорочни финансијски пласмани	1.000.000	600.000
	13.441.353	10.981.467
	16.892.079	13.807.225
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	(148.485)	(122.024)
Остале финансијске обавезе	(1.530.004)	(1.483.865)
	(1.678.489)	(1.605.889)
Обавезе по основу штета	(5.793.255)	(6.764.118)
Обавезе за премију	(7.465.902)	(6.095.042)
Дугорочне обавезе	(2.027.855)	(1.917.389)
Дио дугорочних обавеза до годину дана	(294.495)	(286.895)
	(15.581.506)	(15.063.444)
	(17.259.995)	(16.669.333)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ(наставак)

33.3 Девизни, каматни и ризик ликвидности(наставак)

Ризик ликвидности

Ликвидност је располагање довољним обимом средстава, односно обезбјеђивање средстава за измирење билансних и ванбилансних обавеза. Ако су токови новца на страни средстава, као и обавезе према изворима средстава и ванбилансним ставкама неусклађени, Друштво се излаже ризицима ликвидности.

Друштво управља ризиком ликвидности константним праћењем стварних и планираних новчаних токова и одржавањем одговарајуће резерве готовине, као и праћењем односа доспијећа средстава и обавеза.

Доспијећа финансијских средстава

Финансијска средства					У ВАРМ
	До 1 године	Од 1 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година	31. децембар 2022.
Некаматносна	2.689.888	760.838	-	-	3.450.726
Фиксна каматна стопа	2.227.618	10.870.795	1.973.129	274.463	15.346.005
	4.917.507	11.631.633	1.973.129	274.463	18.796.732

Финансијска средства					У ВАРМ
	До 1 године	Од 1 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година	31. децембар 2021.
Некаматносна	2.076.766	-	-	-	2.076.766
Фиксна каматна стопа	1.514.262	8.811.033	656.172	-	10.981.467
	3.591.028	8.811.033	656.172	-	13.058.233

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ(наставак)

33.3 Девизни, каматни и ризик ликвидности(наставак)

Доспијећа финансијских обавеза

Финансијске обавезе					У ВАРМ
	До 1 године	Од 1 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година	31. децембар 2022.
Некаматносна	(439.882)	(1.238.607)	-	-	(1.678.489)
Фиксна каматна стопа	(11.028.179)	(2.468.664)	(2.641.495)	(112.577)	(16.250.915)
	(11.468.061)	(3.707.271)	(2.641.495)	(112.577)	(17.929.404)

Финансијске обавезе					У ВАРМ
	До 1 године	Од 1 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година	31. децембар 2021.
Некаматносна	(422.226)	(510.694)	-	-	(932.921)
Фиксна каматна стопа	(8.291.571)	(4.251.609)	(1.522.435)	(514.568)	(14.580.184)
	(8.713.798)	(4.762.304)	(1.522.435)	(514.568)	(15.513.104)

И поред тога што су финансијске обавезе са роком доспијећа до 1 године веће од финансијских средстава, ликвидност Друштва није угрожена, јер највећи дио обавеза чине обавезе за преносну премију, па се сматра да је ликвидност Друштва задовољавајућа.

Друштво је значајно побољшало структуру и висину финансијских средстава и у 2022. години исказује вишак финансијских средстава над финансијским обавезама.

Фер вриједност финансијских инструмената одређује се на сљедећи начин:

- Ниво 1 одмјеравања фер вриједности произилази из котиране тржишне вриједности на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе;
- Ниво 2 одмјеравања фер вриједности произилази из улазних параметара, различитих од котиране вриједности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно или индиректно;
- Ниво 3 одмјеравања фер вриједности произилази из техника процјењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства и обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

33.3 Девизни, каматни и ризик ликвидности(наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процјене фер вриједности.

	У ВАМ			
	31. децембар			
	2022.			
Фер вриједност по нивоима	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	13.030.803	-	-	13.030.803
Потраживања по основу премије	-	1.325.291	-	1.325.291
Остала потраживања	-	171.387	-	171.387
Готовински еквиваленти и готовина	1.364.597	-	-	1.364.597
Краткорочни финансијски пласмани	1.000.000	-	-	1.000.000
	15.395.400	1.496.678	-	16.892.078
Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и остала основна средства	-	-	6.311.703	6.311.703
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета	(5.793.255)	-	-	(5.793.255)
Обавезе за премију	(7.465.902)	-	-	(7.465.902)
Обавезе према добављачима	-	(148.485)	-	(148.485)
Дугорочне обавезе	-	(2.027.855)	-	(2.027.855)
Дио дугорочних обавеза до годину дана	-	(294.494)	-	(294.494)
Остале финансијске обавезе	-	(1.530.004)	-	(1.530.004)
	(13.259.157)	(4.000.838)	-	(17.259.995)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

33.3 Девизни, каматни и ризик ликвидности(наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

				У ВАМ
				31. децембар
				2021.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	10.963.860	-	-	10.963.860
Потраживања по основу премије	-	645.399	-	645.399
Остала потраживања	-	100.880	-	100.880
Готовински еквиваленти и готовина	1.494.373	-	-	1.494.373
Краткорочни финансијски пласмани	600.000	-	-	600.000
	13.058.233	746.279	-	13.804.512
Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и остала основна средства			6.577.423	6.577.423
Финансијске обавезе	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Обавезе по основу штета	(6.764.118)	-	-	(6.764.118)
Обавезе за премију	(6.095.042)	-	-	(6.095.042)
Обавезе према добављачима	-	(122.024)	-	(122.024)
Дугорочне обавезе	-	(1.917.389)	-	(1.917.389)
Дио дугорочних обавеза до годину дана	-	(286.896)	-	(286.896)
Остале обавезе	-	(164.873)	-	(164.873)
	(12.859.160)	(2.491.182)	-	(15.350.342)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

34. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ

Базични капитал друштва за осигурање које обавља послове у врстама неживотних осигурања, обрачунат у складу са законским одредбама и Правилником мора да буде најмање једнак гарантном фонду, који одговара већем од следећа два износа:

- 1) Износа 1/3 обрачунате маргине солвентности за послове у врстама неживотних осигурања
- 2) Законом прописаног минималног износа капитала за обављање послова у врстама неживотних осигурања који на дан 31. децембра 2022. године износи 7.000.000 КМ.

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Уплаћени капитал	9.334.000	7.556.000
Емисиона премија	512.208	768.024
Законске резерве	65.946	65.946
Задржана добит	-	158.557
Нематеријална средства	(284.502)	(251.727)
Губитак текуће године	-	(592.173)
Основни капитал	<u>9.627.652</u>	<u>7.704.627</u>
Гарантни фонд	7.000.000	6.000.000
Одбитне ставке	403.095	413.856
Капитал друштва	<u>9.224.557</u>	<u>7.290.770</u>
Маргина солвентности	1.476.479	1.776.951
1/3 маргине солвентности	492.160	592.317
Најнижи законом прописан износ гарантног фонда (Члан 53. Закона)	<u>7.000.000</u>	<u>6.000.000</u>

35. СУДСКИ СПОРОВИ

Друштво води одређене судске спорове који се сматрају уобичајеним за ову врсту пословања, укључујући спорове по основу одштетних захтјева према различитим полисама осигурања издатим од стране Друштва. Са стањем на дан 31. децембра 2022. године Друштво се јавља као тужена страна у 93 судска спора и тужилац је у 109 судска спора, а тужилац извршења у 164 судска спора.

Друштво води 93 спорова по основу наплате регресних потраживања у вриједности од 792.890,02 КМ. Процјена успјеха у овим споровима је 90%. Друштво води 153 извршна поступка за наплату регресних потраживања у износу од 804.253,53 КМ. Такође, Друштво води 15 спорова по основу наплате дужне премије у укупном износу од 15.295,59 КМ (парнични поступци), 11 спорова по основу наплате дужне премије у укупном износу од 12.470,41 КМ (извршни поступци), те један судски спор по основу неоснованог богаћења у износу од 38,043 КМ.

На дан 31.12.2022. године Друштво води укупно 273 спорова по основу наплате потраживања. Као тужилац се јавља у 109 спора, а као тражилац извршења у 164 спора, укупна вриједност потраживања за све судске поступке је 1.662.952,55 КМ.

На дан 31.12.2022. године Друштво се јавља као тужена страна у 93 спора по основу накнаде штете, а вриједност спорова износи 863.378,63 КМ. Сматрамо да су износи резервација по наведеним споровима на дан 31.12.2022. године довољни и да Друштво неће имати губитака по овом основу преко износа резервисаних средстава. Друштво на дан 31.12.2022. године нема радних спорова.

Судски спорови за накнаду материјалне и нематеријалне штете су резервисани на основу процјене руководства и стручних служби Друштва. Остали спорови по садашњим процјенама неће представљати значајније губитке и обавезе у будућем периоду и руководство Друштва је процијенило да није потребно додатно резервисање по наведеном основу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

36. ЛИЗИНГ

Оперативни закуп односи се на закуп пословних простора за обављање дјелатности Друштва. У 2020. години трошак закупнина је књижен кроз позиције камата, амортизације и закупа што је приказано у сљедећој табели:

	31. децембар 2022.	У БАМ 31. децембар 2021.
Расходи камата (напомена 11)	30.167	20.159
Амортизација средстава у закупу (напомена 9)	146.847	137.416
Трошкови закупнина	38.507	26.998
Укупно	215.521	184.573

Будућа укупна очекивана плаћања по основу оперативног лизига у случајевима када се Друштво јавља као купац приказана су у наредној табели:

31. децембар 2022.			У БАМ
	До 1 године	Од 1 до 5 година	Укупно
Расходи камата	23.349	26.926	50.275
Амортизација средстава у закупу	139.859	354.578	494.437
Трошкови закупнина	14.507	-	14.507
Укупно	177.715	381.504	559.219

31. децембар 2021.			У БАМ
	До 1 године	Од 1 до 5 година	Укупно
Расходи камата	29.399	49.561	78.960
Амортизација средстава у закупу	128.112	510.694	638.806
Трошкови закупнина	3.970	-	3.970
Укупно	161.481	560.255	721.736

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

37. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Информација о сегменту

Оперативни сегмент је компонента Друштва која је дио пословне активности са којом Друштво генерише приходе и расходе, укључујући приходе и расходе повезане са трансакцијом са било којом компонентом Друштва. С обзиром да Друштво у свом портфолију има само неживотно осигурање, у складу са тим врши извјештавање по основу само једног сегмента пословања. Извјештавање по једном сегменту се редовно прати од стране Извршног одбора, односно Управног одбора.

Производи, услуге и главни купци

Основна дјелатност Друштва је неживотно осигурање, а најзначајније активности по обухвату премијског прихода су осигурање моторних возила, осигурања имовине, осигурање од незгоде, осигурања од одговорности и путно здравствено осигурање. У оквиру ових врста осигурања Друштво у понуди има широк асортиман производа, које нуди искључиво на тржишту осигурања Републике Српске.

Друштво остварује приходе по основу прихода од премије осигурања, приходе од улагања, те остале приходе.

Друштво сарађује са неколико водећих локалних банака, јавних установа и предузећа.

Географски сегмент

Друштво послује на тржишту осигурања Републике Српске, односно у шест филијала (Бања Лука, Градишка, Добој, Бијељина, Приједор и Пале) и у свакој филијали остварује приходе и расходе. При извјештавању по географским областима, приходи од премије осигурања се алоцирају по локацији осигураника, а сва средства су инвестирана на тржишту Републике Српске.

38. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер.

Често постоје разлике у мишљењу међу државним и ентитетским министарствима и институцијама у вези са правном интерпретацијом законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.

У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је 5 година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од 5 година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембар 2022. године

39. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Није било других догађаја након извјештајног периода који би захтијевали корекције или додатна објелодањивања, у складу са МРС 10 "Догађаји након извјештајног периода", као ни развоја таквих догађаја који би за посљедицу могли имати штету по финансијски положај и пословне дјелатности Друштва.

40. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У ВАМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
ЕУР (EUR)	1.9558	1.9558
Амерички долар (USD)	1.8337	1.5926
Британска фунта (GBP)	2.2052	2.1658
Швајцарски франак (CHF)	1.9862	1.8014